പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 041

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org//sa.wikisource.org/s/f5n

ഏകചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ 2.41

വേന ഉവാച-

പുത്രോ ഭാര്യാ കഥം തീർഥം പിതാമാതാ കഥം വദ .

ഗുരുശ്ചൈവ കഥം തീർഥം തന്മേ വിസ്തരതോ വദ 1.

ശ്രീവിഷ്ണുരുവാച-

അസ്തി വാരാണസീ രമ്യാ ഗംഗായുക്താ മഹാപുരീ .

തസ്യാം വസതി വൈശ്യൈകഃ കൃകലോ നാമ നാമതഃ 2.

തസ്യ ഭാര്യാ മഹാസാധ്വീ പതിവ്രതപരായണാ .

ധർമാചാരപരാ നിത്യം സാ വൈ പതിപരായണാ 3.

സുകലാ നാമ പുണ്യാംഗീ സുപുത്രാ ചാരുമംഗലാ .

സത്യംവദാ സദാ ശുദ്ധാ പ്രിയാകാരാ പ്രിയപ്രിയാ 4.

ഏവംഗുണൈഃ സമായുക്താ സുഭഗാ ചാരുകാരിണീ .

സ വൈശ്യ ഉത്തമോ നാനാ ധർമജ്ഞോ ജ്ഞാനവാൻഗുണീ 5.

പുരാണേ ശ്രൗതധർമേ ച സദാ ശ്രവണതത്പരഃ .

തീർഥയാത്രാപ്രസംഗേന ബഹുപുണ്യപ്രദായകമ് 6.

ശ്രദ്ധയാ നിർഗതോ യാത്രാം തീർഥാനാം പുണ്യമംഗലാമ് .
ബ്രാഹ്മണാനാം പ്രസംഗേന സാർഥവാഹേന തേന ച 7.
പ്രസ്ഥിതോ ധർമമാർഗം തു തമുവാച പതിവ്രതാ .
പതിസ്നേഹേന സംമുഗ്ധാ ഭർതാരം വാക്യമബ്രവീത് 8.
സുകലോവാച-
അഹം തേ ധർമതഃ പത്നീ സഹപുണ്യകരാ പ്രിയ .
പതിമാർഗം പ്രതീക്ഷ്യാഹം പതിദേവം യജാമ്യഹമ് 9.
കദാ നൈവ മയാ ത്യാജ്യം സാമീപ്യം തേ ദ്വിജോത്തമ .
തവച്ഛായാം സമാശ്രിത്യ കരിഷ്യേ ധർമമുത്തമമ് 10.
പതിവ്രതാഖ്യം പാപഘ്നം നാരീണാം ഗതിദായകമ് .
പുണ്യസ്ത്രീ കഥ്യതേ ലോകേ യാ സ്യാത്പതിപരായണാ 11.
യുവതീനാം പൃഥക്തീർഥം വിനാ ഭർതുർന ശോഭതേ .
സുഖദം നാസ്തി വൈ ലോകേ സ്വർഗമോക്ഷപ്രദായകമ് 12.
സവ്യം പാദം ച ഭർതുശ്ച പ്രയാഗം വിദ്ധി സത്തമ .
വാമം ച പുഷ്കരം തസ്യ യാ നാരീ പരികല്പയേത് 13.
തസ്യ പാദോദകസ്നാനാത്തത്പുണ്യം പരി ജായതേ .
പ്രയാഗപുഷ്കരസമം സ്നാനം സ്ത്രീണാം ന സംശയഃ 14.
സർവതീർഥമയോ ഭർതാ സർവപുണ്യമയഃ പതിഃ .
മഖാനാം യജനാത്പുണ്യം യദ്വൈ ഭവതി ദീക്ഷിതേ 15.
തത്ഫലം സമവാപ്നോതി സേവയാ ഭർതുരേവ ഹി .
ഗയാദീനാം സുതീർഥാനാം യാത്രാം കൃത്വാ ഹി യദ്ഭവേത് 16.
തത്ഫലം സമവാപ്നോതി ഭർതുഃ ശുശ്രൂഷണാദപി .
സമാസേന പ്രവക്ഷ്യാമി തന്മേ നിഗദതഃ ശൃണു 17.
നാസ്ത്യാസാം ഹി പൃഥഗ്ധർമഃ പതിശുശ്രൂഷണം വിനാ .
തസ്മാത്കാംതസഹായം തേ കുർവാണാ സുഖദായിനീ 18.
തവച്ഛായാം സമാശ്രിത്യ ആഗമിഷ്യാമി നാന്യഥാ .

വിഷ്ണുരുവാച-

രൂപം ശീലം ഗുണം ഭക്തിം സമാലോക്യ വയസ്തഥാ 19.

സൗകുമാര്യം വിചാര്യൈവം കൃകലഃ സ പുനഃപുനഃ .

യദ്യേവം ഹി നയിഷ്യാമി ദുർഗമാർഗം സുദുഃഖദമ് 20.

രൂപനാശോ ഭവേച്ചാസ്യാഃ ശീതാതപവിലോഢനാത് .

പദ്മഗർഭപ്രതീകാശമസ്യാശ്ചാംഗം പ്രവർണകമ് 21.

ഝംഝാവാതേന ശീതേന കൃഷ്ണവർണം ഭവിഷ്യതി .

പംഥാഃ കർകശ സുഗ്രാവാ പാദൗചാസ്യാഃ സുകോമലൗ 22.

ഏഷ്യതേ വേദനാം തീവ്രാമഥോ ഗംതും ന ച ക്ഷമാ .

ക്ഷുത്തൃഷ്ണാഭിപരീതാംഗീ കീദൃശീയം ഭവിഷ്യതി 23.

വാമാംഗീ മമ ച സ്ഥാനം സുഖസ്ഥാനം വരാനനാ .

മമ പ്രാണപ്രിയാ നിത്യം നിത്യം ധർമസ്യ ചാശ്രയഃ 24.

നാശമേതി യദാ ബാലാ മമ നാശോ ഭവേദിഹ .

ഇയം മേ ജീവികാ നിത്യമിയം പ്രാണസ്യ ചേശ്വരീ 25.

ന നയിഷ്യേ വനം തീർഥമേകശ്ചൈവാപ്യഹം വ്രജേ .

ചിംതയിത്വാ ക്ഷണം നൂനം കൃകലേന മഹാത്മനാ 26.

തസ്യ ചിത്താനുഗോ ഭാവസ്തയാ ജ്ഞാതോ നൃപോത്തമ .

പുനരൂചേ മഹാഭാഗാ ഭർത്താരം പ്രസ്ഥിതം തദാ 27.

അനഘാ നൈവ വൈ ത്യാജ്യാ പുരുഷൈഃ ശൃണു സത്തമ .

മൂലമേവം ഹി ധർമസ്യ പുരുഷസ്യ മഹാമതേ 28.

ഏവം ജ്ഞാത്വാ മഹാഭാഗ മാമേവം നയ സാംപ്രതമ് .

വിഷ്ണുരുവാച-

ശ്രുത്വാ സർവം ഹി തേനാപി പ്രിയായാ ഭാഷിതം ബഹു 29.

പ്രഹസ്യൈവ വചോ ബ്രൂതേ താമേവം കൃകലഃ പുനഃ .

നൈവ ത്യാജ്യാ ഭവേദ്ഭാര്യാ പ്രാപ്താ ധർമേണ വൈ പ്രിയേ 30.

യേന ഭാര്യാ പരിത്യക്താ സുനീതാ ധർമചാരിണീ .

ദശാംഗധർമസ്തേനാപി പരിത്യക്തോ വരാനനേ 31.

തസ്മാത്ത്വാമേവ ഭദ്രം തേ നൈവ ത്യക്ഷ്യേ കദാ പ്രിയേ .

വിഷ്ണുരുവാച-

ഏവമാഭാഷ്യ താം ഭാര്യാം സംബോധ്യ ച പുനഃപുനഃ 32.

തസ്യാ അജ്ഞാതമാത്രേണ സസാർഥേന സമം ഗതഃ .

ഗതേ തസ്മിന്മഹാഭാഗേ കൃകലേ പുണ്യകർമണി 33.

ദേവകർമസുവേലായാം കാലേ പുണ്യേ ശുഭാനനാ .

നൈവ പശ്യതി ഭർതാരം കൃകലം നിജമംദിരേ 34.

സമുത്ഥായ ത്വരായുക്താ രുദമാനാ സുദുഃഖിതാ .

വയസ്യാൻപൃച്ഛതേ ഭർതുർദുഃഖശോകാധിപീഡിതാ 35.

യുഷ്മാഭിർവാ മഹാഭാഗാ ദൃഷ്ടോഽസൗ കൃകലോ മമ .

പ്രാണേശ്വരോ ഗതഃ ക്വാപി ഭവംതോ മമ ബാംധവാഃ 36.

യദി ദൃഷ്ടോ മഹാഭാഗാഃ കൃകലോ മമ സാംപ്രതമ് .

ഭർതാരം പുണ്യകർതാരം സർവജ്ഞം സത്യപംഡിതമ് 37.

കഥയംതു മഹാത്മാനം യദി ദൃഷ്ടോ മഹാമതിഃ .

തസ്യാസ്തദ്ഭാഷിതം ശ്രുത്വാ താമൂചുസ്തേ മഹാമതിമ് 38.

ധർമയാത്രാപ്രസംഗേന നാഥസ്തേ കൃകലഃ ശുഭേ .

തീർഥയാത്രാം ചകാരാസൗ കസ്മാച്ഛോചസി സുവ്രതേ 39.

സാധയിത്വാ മഹാതീർഥം പുനരേഷ്യതി ശോഭനേ .

ഏവമാശ്വാസിതാ സാ ച പുരുഷൈരാപ്തകാരിഭിഃ 40.

പുനർഗേഹം ഗതാ രാജൻസുകലാ ചാരുഭാഷിണീ .

രുരോദ കരുണം ദുഃഖം സുകലാപി പരായണാ 41.

യാവദായാതി മേ ഭർത്താ ഭൂമൗ സ്വപ്സ്യാമി സംസ്തരേ .

ഘൃതം തൈലം ന ഭോക്ഷ്യേഽഹം ദധിക്ഷീരം തഥൈവ ച 42.

ലവണം ച പരിത്യക്തം തഥാ താംബൂലമേവ ച .

മധുരം ച തഥാ രാജംസ്ത്യക്തം ഗുഡാദികം തഥാ 43.

ഏകാഹാരാ നിരാഹാരാ താവത്സ്ഥാസ്യേ ന സംശയഃ .
യാവച്ചാഗമനം ഭർതുഃ പുനരേവ ഭവിഷ്യതി 44.
ഏവം ദുഃഖാന്വിതാ ഭൂത്വാ ഏകവേണീധരാ പുനഃ .
ഏകകംചുകസംവീതാ മലിനാ ച ബഭൂവ സാ 45.
മലിനേനാപി വസ്ത്രേണ ഏകേനൈവ സ്ഥിതാ പുനഃ .
ഹാഹാകാരം പ്രമുംചംതീ നിഃശ്വസംതീ സുദുഃഖിതാ 46.
വിയോഗാനലസംദഗ്ധാ കൃഷ്ണാംഗീ മലധാരിണീ .
ഏവം ദുഃഖസമാചാരാ സുകൃശാ വിഹ്വലാ തദാ 47.
രോദമാനാ ദിവാരാത്രൗ നിദ്രാ ലേഭേ ന വൈ നിശി .
ക്ഷുധാം ന വിംദതേ രാജന്ദുഃഖേന വിദലീകൃതാ 48.
അഥ സഖ്യഃ സമായാതാഃ പപ്രച്ഛുഃ സുകലാം തദാ .
സുകലേ ചാരുസർവാംഗി കസ്മാദ്രോദിഷി സംപ്രതി 49.
തതസ്ത്വം കാരണം ബ്രൂഹി ദുഃഖസ്യാസ്യ വരാനനേ .
സുകലോവാച-
സ മാം ത്യക്ത്വാ ഗതോ ഭർതാ ധർമാർഥം ധർമതത്പരഃ 50.
തീർഥയാത്രാപ്രസംഗേന അടതേ മേദിനീം തതഃ .
മാം ത്യക്ത്വാ സ ഗതഃ സ്വാമീ നിർദോഷാം പാപവർജിതാമ് 51.
അഹം സാധ്വീ സമാചാരാ സദാ പുണ്യാ പതിവ്രതാ .
മാം ത്യക്ത്വാ സ ഗതോ ഭർതാ തീർഥ സാധനതത്പരഃ 52.
തേനാഹം ദുഃഖിതാ സഖ്യോ വിയോഗേനാതി പീഡിതാ .
ജീവനാശോ വരം ശ്രേഷ്ഠോ വരം വൈ വിഷഭക്ഷണമ് 53.
വരമഗ്നിപ്രവേശശ്ച വരം കായവിനാശനമ് .
നാരീം പ്രിയാം പരിത്യജ്യ ഭർതാ യാതി സുനിഷ്ഠുരഃ 54.
ഭർതൃത്യാഗോ വരം നൈവ പ്രാണത്യാഗോ വരം സഖി .
വിയോഗം ന സമർഥാഹം സഹിതും നിത്യദാരുണമ് 55.
തേനാഹം ദുഃഖിതാ സഖ്യോ വിയോഗേനാപി നിത്യശഃ .

സഖ്യ ഊചുഃ-

തീർഥയാത്രാം ഗതോ ഭർതാ പുനരേഷ്യതി തേ പതിഃ 56.

വൃഥാ ശോഷയസേ കായം വൃഥാശോകം കരോഷി വൈ .

വൃഥാ ത്വം തപ്യസേ ബാലേ വൃഥാ ഭോഗാൻപരിത്യജേഃ 57.

പിബസ്വ പാനം ഭുംക്ഷ്വ ത്വം സ്വപ്രദത്തം ഹി പൂർവകമ് .

കസ്യ ഭർതാ സുതാഃ കസ്യ കസ്യ സ്വജനബാംധവാഃ 58.

കഃ കസ്യ നാസ്തി സംസാരേ സംബംധഃ കേന ചൈവ ഹി .

ഭക്ഷ്യതേ ഭുജ്യതേ ബാലേ സംസാരസ്യ ഹി തത്ഫലമ് 59.

മൃതേ പ്രാണിനി കോഽശ്നാതി കോ ഹി പശ്യതി തത്ഫലമ് .

പീയതേ ഭുജ്യതേ ബാലേ ഏതത്സംസാരതഃ ഫലമ് 60.

സുകലോവാച-

ഭവതീഭിഃ പ്രയുക്തം യത്തന്ന സ്യാദ്വേദസംമതമ് .

യാതു ഭർതുഃ പൃഥഗ്ഭൂതാ തിഷ്ഠത്യേകാ സദൈവ ഹി 61.

പാപഭൂതാ ഭവേന്നാരീ താം ന മന്യംതി സജ്ജനാഃ .

ഭർതുഃ സാർധം സദാ സഖ്യോ ദൃഷ്ടോ വേദേഷു സർവദാ 62.

സംബംധഃ പുണ്യസംസർഗാജ്ജായതേ നാത്ര സംശയഃ .

നാരീണാം ച സദാ തീർഥം ഭർതാ ശാസ്ത്രേഷു പഠ്യതേ 63.

തമേവാവാഹയേന്നിത്യം വാചാ കായേന കർമഭിഃ .

മനസാ പൂജയേന്നിത്യം ഭാവസത്യേന തത്പരാ 64.

ഭർതുഃ പാർശ്വം മഹാതീർഥം ദക്ഷിണാംഗം സദൈവ ഹി .

തമാശ്രിത്യ യദാ നാരീ ഗൃഹസ്ഥാ പരിവർത്തയേത് 65.

യജതേ ദാനപുണ്യൈശ്ച തസ്യ ദാനസ്യ യത്ഫലമ് .

വാരാണസ്യാം ച ഗംഗായാം യത്ഫലം ന ച പുഷ്കരേ 66.

ദ്വാരകായാം ന ചാവന്ത്യാം കേദാരേ ശശിഭൂഷണേ .

ലഭതേ നൈവ സാ നാരീ യജമാനാ സദാ കില 67.

താദൃശം ഫലമേവം സാ ന പ്രാപ്നോതി കദാ സഖി .

സുമുഖം പുത്രസൗഭാഗ്യം സ്നാനം ദാനം ച ഭൂഷണമ് 68.

വസ്ത്രാലംകാരസൗഭാഗ്യം രൂപം തേജഃ ഫലം സദാ .

യശഃ കീർതിമവാപ്നോതി ഗുണം ച വരവർണിനീ 69.

ഭർതുഃ പ്രസാദാത്സർവം ച ലഭതേ നാത്ര സംശയഃ .

വിദ്യമാനേ യദാ കാംതേ അന്യം ധർമം കരോതി യാ 70.

നിഷ്ഫലം ജായതേ തസ്യാഃ പുംശ്ചലീ പരികഥ്യതേ .

നാരീണാം യൗവനം രൂപമവതാരം സ്മൃതം ധ്രുവമ് 71.

ഏകസ്യാപി ഹി ഭർതുശ്ച തസ്യാർഥേ ഭൂമിമംഡലേ .

സുപുത്രാ സുയശാ നാരീ പരികഥ്യേത വൈ സദാ 72.

തുഷ്ടേ ഭർതരി സംസാരേ ദൃശ്യാ നാരീ ന സംശയഃ .

പതിഹീനാ ഭവേന്നാരീ ഭവേത്സാ ഭൂമിമംഡലേ 73.

കുതസ്തസ്യാഃ സുഖം രൂപം യശഃ കീർതിഃ സുതാ ഭുവി .

സുദൗർഭാഗ്യം മഹദ്ദുഃഖം സംസാരേ പരിഭുജ്യതേ 74.

പാപഭാഗാ ഭവേത്സാ ച ദുഃഖാചാരാ സദൈവ ഹി .

തുഷ്ടേ ഭർതരി തസ്യാസ്തു തുഷ്ടാഃ സർവാശ്ച ദേവതാഃ 75.

തുഷ്ടേ ഭർതരി തുഷ്യംതി ഋഷയോ ദേവമാനവാഃ .

ഭർതാ നാഥോ ഗുരുർഭർതാ ദേവതാ ദൈവതൈഃ സഹ 76.

ഭർതാ തീർഥശ്ച പുണ്യശ്ച നാരീണാം നൃപനംദന .

ശൃംഗാരം ഭൂഷണം രൂപം വർണം സൗഗംധമേവ ച 77.

കൃത്വാ സാ തിഷ്ഠതേ നിത്യം വർജയിത്വാ സുപർവസു .

ശൃംഗാരൈർഭൂഷണൈഃ സാ തു ശുശുഭേ സാ യദാ പതിഃ 78.

പത്യാവിനാ ഭവത്യേവം ക്ഷീരം സർപമുഖേ യഥാ .

ഭർതുരർഥേ മഹാഭാഗാ സുവ്രതാ ചാരുമംഗലാ 79.

ഗതേ ഭർതരി യാ നാരീ ശൃംഗാരം കുരുതേ യദി .

രൂപം വർണം ച തത്സർവം ശവരൂപേണ ജായതേ 80.

വദംതി ഭൂതലേ ലോകാഃ പുംശ്ചലീയം ന സംശയഃ .

തസ്മാദ്ഭർതുർവിയുക്താ യാ നാര്യാഃ ശൃണുത ഭൂതലേ 81.

ഇച്ഛംത്യാ വൈ മഹാസൗഖ്യം ഭവിതവ്യം കദാചന .

സുജായായാഃ പരോ ധർമോ ഭർതാ ശാസ്ത്രേഷു ഗീയതേ 82.

തസ്മാദ്വൈ ശാശ്വതോ ധർമോ ന ത്യാജ്യോ ഭാര്യയാ കില .

ഏവം ധർമം വിജാനാമി കഥം ഭർതാ പരിത്യജേത് 83.

ഇത്യർഥേ ശ്രൂയതേ സഖ്യ ഇതിഹാസഃ പുരാതനഃ .

സുദേവായാശ്ച ചരിതം സുപുണ്യം പാപനാശനമ് 84.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ വേനോപാഖ്യാനേ സുകലാചരിത ഏകചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ 41.
